

## ارزیابی هویت خیابان و نقش الگوهای رفتاری شهروندان

زهرا حسینی<sup>۱</sup>، سید رسول کشاورز<sup>۲</sup>، رضا لک<sup>۳</sup>، سجاد سیار سامانی<sup>۴</sup>

۱: کارشناس ارشد مدیریت شهری

۲،۳: کارشناس ارشد حقوق

۴: کارشناس ارشد معماری

### چکیده

در ارزیابی هویت خیابان در شهرهای مختلف آمیخته با فرهنگ ایرانی-اسلامی نکته ای که باید خود را به صورت مشترک بروز دهد. ویژگی های بطنی و فیزیکی آنها می باشد. خیابان ها در شهرهای کشور بر نقش الگوی رفتاری شهروندان اثرگذار هستند اگر خیابان دارای ویژگی های مطلوبی باشد می تواند بر رفتار شهروندانی که از خیابان استفاده می کنند اثر گذار باشد. لذا خیابان موفق می تواند باعث ایجاد الگوی رفتاری مناسب و در نتیجه بالا بردن نشاط، روحیه و سرزندگی شهروندان شود. با گذشت زمان، این رفتارها در مکانی خاص سبب ایجاد انگیزه، خاطرات گروهی و فردی، حس مکان و در نهایت هویت می گردد. در این مقاله تلاش بر این است تا با استفاده از مطالعات اسنادی به ارزیابی هویت خیابان در الگوهای رفتاری شهروندان بپردازیم.

**کلمات کلیدی:** هویت، خیابان، الگوهای رفتاری و شهروندان

### ۱. مقدمه

هویت در شهر به واسطه ایجاد و تداعی «خاطرات عمومی» در شهروندان، تعلق خاطر و وابستگی را نزد آنان فراهم کرده و شهرنشینان را به سوی «شهروند شدن» که گستره های فعال تر از ساکن شدن صرف دارد، هدایت می کند. پس هر چند که هویت شهر خود معلول فرهنگ شهروندان آن است؛ لیکن فرایند شهروندسازی را تحت تاثیر قرار داده و می تواند باعث تدوین معیارهای مرتبط با مشارکت و قضاوت نزد ناظران و ساکنان گردد (فکوهی، ۱۳۹۲).

مساله هویت در ایران، از دهه ۶۰ و اوایل دهه ۷۰ شمسی، توجه زیادی را برانگیخت. حضور مساله ساز هویت در شرایط و ساختار اجتماعی و تاثیرگذاری آن در تصمیم گیری ها، سیاست گذاری ها و روابط فردی، گروهی و ملی سبب شده تا جدا از پارادایم فکری اندیشمندان و فارغ از توجه ایجابی و سلبی آنها به موضوع، هویت، خود را به مثابه یک مساله اجتماعی بر علوم انسانی و پژوهشگران این حوزه تحمیل کند. برای شناخت بهتر و بیشتر از مقوله هویت باید از دانش بدست آمده از پژوهش های این حوزه استفاده کرد. یکی از روش های موجود برای انجام این کار و ایجاد انسجام در پژوهش های انجام شده، کاربست روش فراثلیل است. این روش، ناظر به ترکیب و ارائه یافته هایی جدید از مطالعات و پژوهش هایی است که هر یک به جنبه یا جنبه هایی از موضوع هویت پرداخته و بینش هایی در مورد آن فراهم آورده اند. منظور از بینش در اینجا بهره برداری از داده ها و دیدگاه های انباشته شده است (سریع القلم، ۱۳۸۹، ۳۰).